

rootste deel
ptisten; dat
leze scholen
i zelve; en
inge klacht
ie in deze
denis hand

een minder
terdoor zoo
hij veeler
nfessionele

h van deze
me niet in
gevat.
an de Bap-
hun positie
l en zooveel
an het Bap-
cht, dat zij,
zija om de
gen en aan
fergeboort.
Shabböeth.
sekte wordt
wat ze met
heeft, en
gekeerd.

in overeen-
algemeen
uden, maar
gemeen mo-

zevolge niet
moet vrijheid
licht achten.
onder hem,
elijke waar-
gen men de
niet veroor-

zijn, om de
waar ze ge-
brandpunt
i te vormen,
maken voor
n, Baptisten
in kinderen
oor offeren.
scholen zoo
ent." Daar-
e miljoenen
aptisten niet

arom vooral
a leven; en
et alle eng-
n, en moet
al mogelijk

Baptistisch,
zin, die aan
een is.
tisten willen
of Kweek-
naar die de
an zich ver-

n merkt. En
et logische
ra men zijn
punt varen
p het ver-
sen van een

d over het
torische op-
porale rede-

ijden in de
geteekende
ligie en een
wereld -

uwing, die
uwaer keu-
ste had van
vatting van
aar verhou-
te zijn.

een eigen-
achte in, en
a.
en van het
e erkennen,
en, en dan
ot wel om
eldbeschou-
tijd in het
en.
ze bij deze

men; of ze
it gehoord
if het Bap-
reld is, be-
n gespeend

leden voor
un vrij staat
ner vaderen

n ook niets
iptisten b.v.
en werden,
zielen voor
n op weder-

nen zeggen,
n ga school

k voor u is

dezer hoog-

leges moe-
maar zelfs
oet men er
ze, evenals
ijk kunnen

een andere
rt: "Als er
heer ons en
dan onse
van onse
t ons geen

Doch van zulk een logica wil Prof. Andrews niets hooren, en wordt nu, tegenover die ouders, op eenmaal weer een streng Baptist.

«Vele sekten, zegt hij, hebben geen recht van zelfstandig bestaan, en konden zeer wel in andere sekten worden opgelost, maar als ge vraagt, of ook de Baptisten dat lot verdienen, dan kan geen man van Baptistische overtuiging tot een ander antwoord komen dan dit: *Our department of Christianity must be kept up, d. i. onze afdeling van de Christenheid moet in stand blijven*».

Zonderling, niet waar?

Als het aankomt op de vraag, om geld van niet-Baptisten te krijgen en de vrijheid der hoogleraren te handhaven, dan krimp het Baptisme tot een ongrifbaar niet ineen.

Maar als nu omgekeerd de ouders, uit deze zelfde praemissen de volkomen logische conclusie trekken, dat ze dan ook geen confessionnele offers meer behoeven te brengen, dan keert opeens het blaadje om, en treedt het Baptistisch wezen weer in al zijn grootheid voor u.

Vergaas we ons, of eindigt aldus het Baptisme niet, met er alleen voor de Opleidingscholen te zijn?

Waar deze geld van anderen noodig hebben, wordt de banier opgerold. Waar de hoogleraren vrij bij hun onderwijs willen zijn, gaat de opgerolde banier zelfs in den koker. Maar als de scholen der Baptisten geld van de Baptisten noodig hebben, wordt diezelfde banier opeens weer breed ontplooid, en hangt aan het Baptisme voor een deel zelfs het heil der Christenheid.

Een profieladvies.

Naar verhoudt heeft medisch advies het afvaardigen van een der Rotterdamse leeraars naar het Zendingveld op Midden-Java voorkomen.

Zoo we wel zien, hebben de kerken alleszins oorzaak, om dit medisch advies te eeren, en er ook voor de toekomst gedachtig aan te blijven.

We zijn nu op een beteren weg.

De genootschapszendingen zonder kerkelijk ambt zullen nu allengs verdwijnen. Er kan geen ander kerkelijk ambt ten deze dan dat van «herder en leeraar» zijn, en zoo zullen voortaan, alleen Dienaren des Woords, in verband met bepaalde kerken hier te lande, in onze Zending uitgaan.

Zoo komen we weer op den weg, dien we nimmer hadden moeten verlaten. Zoo worden we weer Gereformeerd ook op het stuk der Zending. De waarlijk kerkelijke Zending ontluikt weer.

Daarom was het voor de kerken zulk een oortzaak van vreugde, dat Ds. Adriaanse op eenmaal naar Indië toog. Hij is nog jong. Het inleven in nieuwe toestanden is hem nog alleszins mogelijk. Zijn komst kan Indië ten zegen zijn.

En ook kunnen we begrijpen, dat de Deputaten voor de Zending, teleurgesteld, dat niet tal van predikanten zich voor gelijken dienst aanboden, in eigen boezem eenigzins verlegen raakten, en dat deze verlegenheid op een der Rotterdamse predikanten zoo sterken indruk maakte, dat hij ten slotte uitriep: *Dan ga ik zelf*, en dit besluit in volen ernst meende.

Dit nu moest de overige Deputaten wel in het hart grijpen. Een man op zijn leeftijd, zoo oud en toch nog zoo jong in zijn optreden, met zulk een bezielend woord, en met de vonk van geestdrift in het oog.

O, Het is te verstaan, dat ze in een oogenblik van hooger bezieling uitriepen: *Broeder, ga!*

En toch, we aarzelen niet dit uit te spreken, het medisch advies, om niet te gaan, is wijzer, is profijtelijker, en zal, zoo we hopen, ook in de toekomst tot bedachtzaamheid manen.

Een ouden boom verplant ge niet in vreemde aarde, of die boom gaat zweren en wijven.

Ook hier is een grens van leeftijd. In den regel moet men geen prediker ouder dan 30 jaren uitzenden. Op het alleruiterste mag de leeftijd van 45 bereikt zijn. Maar over die uiterste grens moeten de kerken, een geheel exceptioneel geval nu uitgezonderd, nimmer gaan.

De Zending heeft mannen in de kracht en in de vaag huns levens noodig. Mannen die nog vergroei en hun leven nog omzetten kunnen. Mannen voor wie het inleven in een geheel andere wereld en het aanleeren van geheel andere talen, nog een goede mogelijkheid is.

En deze mogelijkheid nu bestaat op een leeftijd als deze broeder reeds bereikt heeft, eenvoudig niet.

Tot zulk een vergroei en ingroei in zoo geheel vreemde toestanden zou het nimmer bij hem gekomen zijn.

Zoodra hij dit in Indië zelf ging merken, zou zijn toestand er pijnlijk zijn geworden. Een soort Zendings-inspecteur en hoofd der zendingen kon hij niet zijn. Dat ware niet Gereformeerd. Hij zou gewoon, ordinaar zending hebben moeten worden. Een zending naast de andere zendingen. Met een eigen terrein. Zelf den Javanen in hun eigen taal tot Christus roepende. En dit kon op zijn leeftijd niet meer.

Het was dan ook wijs gezien, dat de arts hem het gaan ontboden; wijs gedaan, dat hij besloot dat advies op te volgen; en wijs dat alzo van deze zaak niets komt.

In zooverre echter zal deze loop der dingen toch vrucht afwerpen, dat de kerken nu duidelijker dan dusver zullen inzien, dat er over het uitsenden van Dienaren naar de Heidenwereld, wat rijper moet worden nagedacht; dat men bij zoo gewichtige zaak niet onder den indruk van het oogcnblik mag handelen; dat velelei nog noodig is, om zulk een uitzending te doen slagen, ook al zijn er Dienaren die gaan willen; en dat met name wat den leeftijd aangaat zekere grens die gesteld te worden, die allicht

nlemand, bij eenig nadenken, over de 45 jaren zal durven verleggen.

Vijf en veertig als uiterste grens, maar in den regel als eisch een man van omstreeks dertig jaren.

Vanouds de *aetas canonica*.

Gevaarlijke collectanten.

Gelijk men weet, gaat de heer A. Vermeulen nu en dan den boer op om te collecteren.

Niet voor een school noch voor een Christelijke vereeniging, maar voor zichzelf.

Hij wil Dienaar des Woords worden, en heeft daarvoor geld noodig, en vraagt nu dat men hem helpe.

Tot dusver schijnt de zaak dus vrij onschuldig, en is meer gezien.

Bij nader beden echter rijst toch de vraag of deze zaak wel plus is.

Wie studeert, om Dienaar des Woords te worden, moet toch ergens studeeren, hetzij aan een school of bij particuliere leeraars.

Nu bleek echter, dat de heer Vermeulen wel voogaf te Kampen te wonen, maar de heeren van Kampen verklaarden bij advertentie dat dit niet zoo was.

Ook aan de Vrije Universiteit kent men dezen heer volstrekt niet.

Blijft dus alleen de mogelijkheid dat hij opgeleid wordt bij een predikant.

Doch, cilieve, wie is die predikant? Laat die predikant dan zelf uit den hoek komen, en zeggen: *Ik leid den heer Vermeulen op*.

Aldan zullen de kerken oordeelen kunnen, of deze opleiding kans op slagen biedt en geld waard is.

Maar ook van zulk een predikant hoort men niets.

Er schijnt dus gansch geen opleiding te wezen, en de gevers die op zijn lijst tekenen, loopen gevaar hun geld weg te gooien voor een opleiding die enkel in de verbeelding van den heer Vermeulen zelf bestaat.

Tot ons leedwezen valt dus niet anders te constateeren, dan dat hier iets vreemds in het spel schijnt te zijn.

Immers we ontvingen van den heer P. Verkuijl te Nieuw-Vennep voor eenige tijd weer dit schrijven:

Aan de Redactie van de Heraut.

Waarde Redacteur!

Naar aanleiding van het ingezonden stukje van W. H. Massink van Doorn in uw veelgelezen blad de *Heraut* van Zondag 3 Mrt. j.l., over een persoon, zich noemende M. Vermeulen, die gelden inasmate voor zijn opleiding als predikant, acht ik mij verplicht, door het lezen van genoemd stukje, u aangaande een persoon, zich noemende A. Vermeulen, het een en ander mede te deelen. Genoemde A. Vermeulen kwam medio December 1894 tegen den avond bij mij om gelden in te zamelen, ten einde zijn studie te voltooien als predikant. Ik vroeg hem naar zijn naam, maar wel u maal moest ik dezelfde vraag herhalen, eer ik zijn naam kon opschrijven. «Was haast of het er op toegeleed was, zijn naam onduidelijk op te geven. (Daarna sprak ik mijn zoon, waar genoemde heer ook geweest was, die niet beter wist, of zijn naam was Vermeulen.) Ik vroeg hem, of hij een attest had van zijn kerkeraad, waarop hij toestemmend antwoordde. Nu drong ik er op aan het te mogen zien, maar hij verklaarde, na gezicht en nog eens gezicht te hebben, dat hij het zeker verloren had.

Daarna vroeg ik hem waar hij studeerde; hij antwoordde: bij Ds. Van Loon, Geref. predikant te Amsterdam.

Genoemde Vermeulen kreeg toen in eens grooten haast en moest naar de tram. Daarop gaf ik Z.E.d. de verzekering, dat ik aan Ds. Van Loon zou schrijven. Als de zaak in orde was, zou ik een gift voor hem openden.

Daarop schreef ik 17 Dec. 1894 een brief aan Ds. H. W. van Loon en ontving, 2 à 3 dagen later, een vriendelijke briefje van genoemde predikant, waarin Z.W.E.W. mij schreef, dat A. Vermeulen voor hem een onbekende was.

Nu 3 weken geleden heb ik hem voor het eerst gezien. Ik kreeg argwaan toen ik vernam, dat hij zonder attestatie van Kralingen naar Amsterdam was vertrokken. Later bleek het, dat hij ook te Kampen heeft gewoond. In onze kerkeraad werd naar hem gevraagd en werden wij verwezen naar een mededeeling van het Coll. van Docenten der Theol. School. De kerkeraad van Klundert moet zich per advertentie al tegen Vermeulen hebben gesteld. Genoemde Ds. Van Loon zoud mij bij die gelegenheid eens advertentie, die Z.E.d. uit het *Kerkblad* had gekijpt van den volgende inhoud, [mij de vrijheid gevende om van zijn schrijven en van de advertentie gebruik te maken.] «Het College van Docenten der Theologische School acht zich verplicht mede te deelen, dat de heer A. Vermeulen, vroeger verwer te Kralingen, tegenwoordig metterwoon in Kampen zijnde, zich wel voor het Admissie-examen heeft aangemeld, maar, evenals ten vorigen jare, te bestendert tijd niet is verschenen, daar hij geen goede attesten kon krijgen.

Het Doc. College heeft reeds in *Kerkblad* en *Staats No 21* moeten melden, dat A. Vermeulen in geneerlel betrekking tot de Theol. School staat: en intusschen vernamen we door mondelinge mededeelingen, brieven en persberichten, dat A. Vermeulen niet ophoudt met vragen om geldelijke steun, om aan onze School te studeeren, zonder eenige kennisgeving zijnerzijds of verlos onzerzijds.

Redenen, waarom wij van een en ander weder publieke mededeeling doen, en het College daarbij als zijn oordeel te kennen geeft, dat de heer A. Vermeulen daardoor alleen reeds zich den weg heeft geloten, om toegelaten te worden aan de Theol. School.»

Namens het Doc. Coll.

Dr. H. BAVINK, Rector.

C. MULDER, Secr.

Kampen, 11 Oct. 1894.

In de Haarlemmermeer heeft genoemde A. Vermeulen tal van personen bezocht [voor hem met zeer gunstige gevolgen] om gelden in te zamelen ten einde opgeleid te worden [bij den weg te Kampen, bij een ander te Amsterdam] tot predikant. Hierbij wil ik het voorloopig laten.

Waards Redactie! als ge meent, dat het gepoogd schrijven de publieke zaak gediend kan worden, verzoeck ik u vriendelijk, bovenstaande oordeel der ingezonden stukken te willen

opnemen. U bij voorbaat mijn hartelijken dank brengende voor de plaatsing dezer regelen, teken ik mij, met de meeste hoogachting,

Uw dev. Di.

P. VERKUIJL.

Nieuw-Vennep, Maart 1895.

Uit dien hoofde achten ook wij het onzen plicht om onze lezers tegen deze collecte van den heer Vermeulen te waarschuwen, en raden we, hem, waar hij komt of aanklopt, niet anders te woord te staan, dan in het bijzijn van twee getuigen.

Aan de goede gemeente onder een voor gegeven, dat geen steek hield, geld uit den zak te kloppen, zoo toch waarlijk een niet geringe zonde voor den Heere onzen God zijn.

De kerkeraad onder wien de heer Vermeulen thuis hoort, zal o. i. hier dan ook een onderzoek naar moeten instellen.

Ook om de eere onzer kerken toch moet aan het loopen gerucht over zijn collecteren een eind komen, en we zouden daarom wel willen verzoeken, dat al onze kerkelijke bladen, met alle *Kerkbode*n inclus, eens terdege de aandacht van hun lezers op deze zaak vestigen.

In elk dorp dient men op de hoogte te zijn. En daarom roepen we: *Zigt het voor!*

KUYPER.

Voor Kooltwijks Scholen.

In hartelijken dank ontvangen door Ds. J. HOUTAAGERS, voor onze *Leesbibliothek* Van den heer W. Brouwer te Vlaardingen, een pak boeken; van den heer H. Waller te Amsterdam, een pak boeken; van den heer C. Plooi te Schiedam, enige jaargangen *Heraut*; van den heer J. Petrus te Schiedam, eenige jaargangen *Vriend van Oud en Jong*.

Uit de Pers

In de *Utrechtse Kerkbode* gaf Ds. Klaarhamer schoone artikelen over de *Tucht*, waarvan we althans het slot aan onze lezers niet onthouden willen.

Hij schrijft daar:

Voor «eer velen zijn «tuchtigen» en «straffen» woorden van gelijke beteekenis. En dan nog heeft «straffen» genomen in den zin van «een lichamelijke kastijding bedienend».

Zij kunnen zich geen tucht denken zonder roede. Dit is toch een goed begrip van de tucht heeft.

Zeker, bij de tucht kan de roede te pas komen, een lichamelijke kastijding kan noodzakelijk worden. Bij het oefenen der tucht in huis en school is 't straffen niet uitgesloten.

Doch het komt in de laatste plaats, als 't niet anders kan. Het is dan het uiterste middel, om het doel der tucht te bereiken.

Hoe beter vader (en moeder) en meester de tucht verstaat en weet te oefenen, hoe minder hij noodig zal hebben te straffen. En de oefening der tucht in huis en op school zonder lichamelijke kastijding is zeer goed denkbaar en uitvoerbaar, indien vader (en moeder) maar de tucht aanvangt bij zijn kind van *zeer jong* af met ernst en leide *getuige* en overvloedig voortzet, en volhoudt en strakke de meester op school dan maar in dienlede lijn voortgaat.

En indien vader dan ook niet vergeet, *over zich zelf* en *over het* het leven, het doen en laten van zijn gezin de rechte tucht te oefenen.

Dan zal 't eigenlijke straffen weinig en de lichamelijke kastijding in 't geheel niet noodig zijn.

Wat is dan eigenlijke tucht?

Tucht is datgene, wat noodig is, om een zondig mensch tot den rechten weg te brengen en op het rechte pad te houden.

Waren de menschen en dus ook onze kinderen nog in den staat der rechteloosheid niet ingeschapen, oorspronkelijke, zuivere en ware kennis en wijsheid en gerechtigheid en heiligheid, dan was er geen tucht noodig.

Dan was hun verstand en innerlijk hun wil en begeerte en alle aandoening goed en recht; dan was al wat uit hun hart voortkwam ook goed en recht; dan stonden zij op den rechten weg en bleven daarop vrijwillig en zonder eenigen drang.

Doch zóó is 't nu helaas niet.

Die staat der rechteloosheid met al wat er bij behoort in weg is verloren.

Wij menschen en onze kinderen zijn zondig; van nature verduisterd en verwaasd in 't verstand, bedorven en verkeerd van wil en begeerte en aandoening.

Zoo is de natuur, de aard van den mensch. En daarom trekt het verstand, de wil, de begeerte ook steen naar het verkeerde, het boose, naar dat wat onrecht is hun.

Onze neiging is, wat de natuur «verbergt» aan en natuur aangaat, om *om te groeien*, en *niet goede vruchten* voort te brengen, en niet dan door een *getuige* en *vast houding* groeit de plant *recht* en komt er goede vrucht.

Die dwang, dat is de tucht.

Nu is er een *strong, hard, wettsch, rechterlijk* dwingen, en er is een *ernstige, vast, liefteliefde, vaderlijk* dwingen en dit laatste, dat is de tucht.

De rechterlijke dwang dwingt tot *uiterkeken* toe. De vaderlijke dwang dwingt tot *uiteroprichting*, tot *uiterkeken*, tot *uiterkeken*, tot *uiterkeken*.

De tucht komt op uit de liefde en wordt door de liefde aangezet.

De liefde dwingt.

Daarom zal hij (of zij), die geleerd heeft, God boverval en den naam als zich zelf lief te hebben, ook het best in staat zijn tot de rechte oefening van de rechte tucht.

Nu moet natuurlijk de tucht en haar oefening op het kind (of op den mensch) passen.

Van een verkeerd middel of van een verkeerd toegepast middel kan of mag niemand een *recht* en *goede uitwerking* verwachten.

Daarom eer vader en meester tucht kunnen gaan oefenen, moeten zij weten, wat zij van hun kind, hun leerling hebben te denken.

Zijn zij nu mannen, die Gods Woord verwerpen, die zich dus niet door God uit en met dat Woord laten verlichten en leeren aangaande den staat en de gesteldheid des menschen, dan worden zij ook anders dan God over het kind en dan gaan zij niet naar Gods denken en oordeelen, maar naar hun eigen gedachten te werk, ook in zake de tucht.

En voorts:

Zal iemand gaan arbeiden, om een plant, die hij *voor dood houdt*, recht te doen groeien en goede vruchten te doen voortbrengen?

Wel, natuurlijk niet.

Hij regt, en terecht, zoelang ik haar voor dood houd, doe ik er geen arbeid aan, want wat zou dat baten? Al wat ik voor haar kan doen is, God bidden, of hij de plant levend mocht maken. Zie ik dan mijn gebied verhoord, dan kan ik gaan meeten en borgen en snoeien en kweken.

Precies zoo denkt en spreekt een doopscheper, en ook een neo-kolbruggianische mensche over zijn kinderen of leerlingen, zoelang zij niet aan zien *gevoeren*, zoelang zij er niet in bespeuren, wat zij leven moeten.

Zijn zij dood, zij kunnen niet hooren, niet zien, niet verstaan.

Men kan voor hun levendmaking bidden, maar zal nu de onderwijzing, de vernaming, de bestraffing der tucht hun baten? Wat zal men hen *dwingen* ten goede, om tot den rechten weg te komen en op denreide te blijven?

Wat moet er bij zulk een beschouwing van het kind van die tucht worden?

Dat is dan een arbeid zonder grond, zonder hoop, en daarom zonder iver en nauwgezetheid.

Het is dan ook helaas geen vreemd verschijnsel, dat uit zulke gezinnen en scholen tuchtelooze, rodelooze, bandeloze menschen voortkomen, kinderen, die straks als jongeling of jongedochter een smart en smaad voor hun ouders en onderwijzers zijn.

Gelukkig is dit niet altijd en niet bij allen zoo.

Gelukkig gaat 't bij sommigen en soms bij velen anders en *der in de praktijk*, dan men uit die leer zou verwachten.

Er wordt wel degelijk tucht geoeft. Er is wel waarlijk een ernstige, vast, liefteliefde en vaderlijk dwingen ten goede, dat niet nalaat overeenkomstig Gods wil en insinatie goede werking te doen en vruchten te dragen, en — daar de Heere zijn eigen gaaf gaat en zijn werk werkt geheel vrij van 't menschen denken en oordeelen — blijkt 't ook in die gezinnen, dat menig dood gewaande toch wel waarlijk leefde en metterdaad *kon hooren* en zien en verstaan en in waarheid ten goede zich liet tuchteren, en de tucht aannam.

Men beschouwt het bemoeye wel als dood, maar men *arbeide* er gelukkig aan alsof het *leefde*.

Toch is hier een tusscheid en gedeeldheid tusschen leer en praktijk, die niet nalaten kan *schadelijken invloed* te oefenen.

Het komt ons daarom voor, dat het in *Catholische* gezinnen en scholen het best niet de tucht en de oefening der tucht kan en zal gesteld zijn, omdat men daar meer dan ergens elders ook in zake de tucht naar Gods Woord te werk gaat, en daarom veiligst en zekerst gaat en grond heeft, om een goede uitkomst te *verwachten*.

Zeker de Calvinist ziet dieper en klaarder dan iemand, dat zijn kind door ontvangenis en geboorte een zondhar is; een natuur, een aard heeft, die boos en verdorven is en die maakt, dat het tot alle kwaad *gevoert* en in *onbekendheid* is tot eenig goed. Hij stemt van harte toe, wat vraag 8 van de Catechismus ontrent de grootheid en van de *schadelijkheid* van dat «verdorven zijn» zegt, — maar hij besaamt niet minder hartelijk, wat dienlede vraag, — *die wat over de dadelijkheid, niet over de daden, maar over de habbekluis, de gesteldheid, het kunnen, het vermogen van den mensch handelt*, — leert aangaande de *voordrigheide* d. i. het feit, dat de *dinde* zondhar *levend* gemaakt wordt door implanting, insinering van het nieuwe leven.

Dit is uitzinnend gezegd.

Waarlijk de «Doopsquaestie», gelijk velen ze noemen, maar die onder Gereformeerden geen quaestie is, beheerscht heel de opvoeding.

Ook onze Christelijke school.

KUYPER.

Officieele Berichten.

Met verkorting uit het Kerkblad van 12 April.

Vergadering der Classis Bolsward, gehouden te Makkum, 3 April 1895.

Het moderamen wordt aldus samengesteld: Ds. Bosma, voorzitter; Ds. Van Dijk, scriba; Ds. Miedema, assessor.

Het volgende voorstel zal ter Provinciale Synode worden gebracht: «De Provinciale Synode benoeme voor de verschillende zaken *zelve* hare drie deputaten en brenge dienovereenkomstig wijziging in onderscheidene provinciale regelingen».

De kerkvisitatoren rapporteeren over den toestand der kerken in de Classis, die behoudens eene enkele uitzondering bevredigend was.

Aangaande de Zendingdag zal, op de e.k. buitengewone Classis-vergadering, door deputaten een voorstel worden gedaan, na correspondentie met Ds. Lion Cachet en den Zendings-Director Donner.

Tot afgevaardigden naar de Provinciale Synode worden benoemd:

Ds. R. K. IJmwer (primi. Ds. S. Bosma) (secundi. Ds. R. J. v. d. Veen) (primi. Ds. T. Prins) (secundi. Ds. A. H. Althuisius) (primi. V. de Boer) (secundi. Ds. Scheepstra) (primi. H. v. d. Veen) (secundi. Ds. De voorzitter sluit de vergadering met dankzegging.

Buitenland.

Frankrijk. Budget van eeredienst. Stierengevechten. Een modern Darwinist.

Dit jaar werd het crediet, dat voor de eeredienst aan de Kamer van afgevaardigden door de regering gevraagd werd, zonder veel strijd toegestaan. Zij, die voor opheffing van het budget voor den eeredienst ijverden, hebben hunne heftigheid van vroeger laten varen, wellicht door de ervaring geleerd, dat de aanvallen, in 's lands vergaderzaal op de Roomsche kerk gericht, niets hebben uitgewerkt. Immers is, niettegenstaande de felheid der anti-clericalië uitvallen tegen de Roomsche kerk, deze in macht en aanzien bij het volk steeds aan het toenemen. Ook zal men er in Frankrijk niet spoedig toe overgaan, om het concordaat, waarbij ook den Roomschen ambeladers tractementen van Staatswege zijn toegezegd, te verbreken. Men geeft in liberalistische kringen zeer wel, dat, als de Roomsche kerk geheel vrij wordt, ze nog een geachtster tegenstander der revolutionairen worden zal, dan ze thans reeds is.

Nadat het gerechtshof van Nîmes den ondernemer der laatste stierengevechten, in welke een stier den dood gevonden had, vrijgesproken had, is het vraagstuk der stierengevechten voor het hof van cassatie te Parijs gebracht. De eerste landadvocaat eischte het formeel verbod van stierengevechten, zoowel van uit het standpunt der wet, als uit dat van de openbare zedelijkheid, en het hof heeft getoond, het met dezen rechtelijken ambtenaar eens te zijn. Het werd vroeger eene schande genoemd, die aan de regering van Napoleon III kleefde, dat zij toeliet, dat in het zuiden van Frankrijk de barbaarsche stierengevechten werden toegelaten. Men schreef dit toe aan den invloed van kaiserin Eugénie, in wier aderen Spaansch bloed vlooit. Maar zie, de republiek laat hetzelfde toe, en er wordt zelfs eene rechtbank gevonden, die den ondernemer van het schandelijk publiek vermaak vrijspreekt.

Naar aanleiding van de «Umsturz-vorlage» brengt men in Duitsland het volgende artikel van Prof. Sohni in *der Allgemeinen Conservativen Monatsschrift*, jaargang 1887, in herinnering. Dit luidt aldus:

Uit de ontdekking der 19de eeuw, dat de stof God is, is eene vreeselijke moraal te voorschijn gekomen; de strijd om het bestaan in de wereldwet en tegelijk de ontwikkelingswet; wie overlijft in den strijd om het bestaan, heeft gelijk gehad. Macht is recht. Is er geen God en geen geest en geen eeuwig leven, zoo is er

geen godadienst, geen zedelijkheid en geen recht. Dan is het egoïsme het eenige beginsel des menschen. Deze moraal is het punt, waar het materialisme en het atheïsme populair wordt. Hier pakt zij de volksmannen aan bij hun machtigste instinkten. Reeds hooren wij de atheïstisch-marxistische met het refrain: «Wij willen op aarde gelukkig zijn, wij willen niet meer derven». Zullen wij de revolutie van den vierden stand kunnen wederstaan? Zullen wij den denkbeelden van het materialisme kunnen weerstand bieden?... Wie is begonnen met het materialisme te prediken? Wie heeft het atheïsme, hetzij bedekt of openlijk, gepredikt? Immers hebben de ontkwelden en besitters dit gedaan? Uit de kringen van den derden stand zijn de gedachten te voorschijn gekomen, welke nu den vierden stand in vuur en vlam zetten. Wat in de boeken der geleerden en ontkwelden geschreven is, dat, en niets anders is het, wat men nu op de straten predikt. Zoo zijn wij allen mede verantwoordelijk, en het gericht over onze eigene zonden zweeft over ons en over onze tijd. De beschouwing van de 19de eeuw is het, die zich zelven den ondergang brengt. Gelijk de ontwikkeling van de 18de, zoo draagt de ontwikkeling der 19de eeuw, de revolutie onder het hart. Als zij baren zal, zoo zal het kind, dat zij met haar bloed gevoed heeft, zijne eigene moeder ter dood brengen.

Rusland. De «Christenbote» uit Rusland verbaan.

Dat men in Rusland niet van koers veranderd is, wat het bevoorrecht van de staatskerk en het onderdrukken van de andere kerken aangaat, blijkt uit het volgende:

Den oden Maart is een keizerlijk besluit uitgevaardigd, waarbij alle waren en voorwerpen, die het karakter van minachting der heiligdommen of godslastering of bespottung van den goddienst dragen, verboden zijn.

Zeker is op grond van het bovenstaande de *Christenbote*, een bekend Duitsch stichtelijk blad, in Rusland verboden. Dit besluit schrijft daarover: «Voor de lezers van de *Christenbote* in Rusland (waarin zich vele Zwaben ophouden) werden steeds zulke mededeelingen, die daar aanstoot geven konden, weggelegen en voor Rusland een bijzondere uitgave van elk nummer gedrukt.» De expeditie van de *Christenbote* heeft naar Rusland alleen exemplaren der Russische uitgave gezonden en het schijnt echter, dat men van andere zijde nu en dan enkele nummers van de uitgave, die voor Duitschland bestemd was, over de grenzen gezonden heeft, hetzij men dit door middel van reizigers, of door de post deed, hetgeen de expeditie natuurlijk niet verhinderen kon. Daarom is de *Christenbote* van 1895 in Rusland verboden. Er zijn stappen gedaan, om het verbod opgeheven te krijgen, die, naar wij hopen, van gevolg zullen zijn. De lezers in Rusland ontvangen nu als vergoeding een nieuw blad «*Friedensblätter*» getiteld. Onzen lezers wordt dringend verzocht, geen blad van de *Christenbote* naar Rusland te zenden.

De hoop, die men bij het optreden van den jongen Czar koesterde, n.l. dat hij voor conscientievrijheid wezen zou, is dus gebleken ijdel te zijn, althans voorhaars.

Men treedt meer gematigd tegenover Lutherischen en Stundisten op, doch het stelsel is onveranderd gebleven.

Gemengd Nieuws.

Pastoor Kneipp. Men meent in vele kringen, dat genoemde pastoor, tot wien vooelen kranken komen om genezen te worden, er niet aan denkt, om propaganda te maken voor de Roomsche kerk. Daarin vergist men zich echter. Onlangs sprak hij het zelfs uit, dat het zijn plicht was als priester, om voor zijne kerke te werken. Nu behoort Kneipp niet tot die fanaticen, die tot elken prijs de zielen in den schoot van de kerk van Rome roeken (terug te brengen). Maar het blijkt toch, dat Kneipp in zijn Wörshofen zijne patiënten niet alleen een waterkuur doet ondergaan naar het lichaam, maar dat hij er ook op uit is, om hunne zielen te beaardigen en dit soms niet zonder gevolg. Op eene vergadering der Gustaaf Adolf-vereeniging in Darmstadt gehouden, werd medegedeeld, dat men voor de Evangelischen, die te Wörshofen genezing zoeken, eene goddienstoefening had willen instellen, doch dat men hiertoe niet had kunnen komen, omdat Kneipp dit niet verlangde. De wil van den bekenden en door velen geliefden pastoor is in Wörshofen eene wet. Men laat nu door een rondtrekkend prediker uit Windelheim, die kranken en stervenden bezoeken, degenen, die in gevaar zijn waarschuwen, de gestorvenen begraven, terwijl hij ook in opdracht heeft, om te zien, dat hij een lokaal voor goddienstoefening verkrijgt.

Eene Joodsche Universiteit te Jeruzalem. Het plan, om te Jeruzalem eene Hebreeuwse Universiteit te stichten, vindt onder de Joden veel bijval. Te Londen werd het voorstel gedaan, het honderdjarige jubileum van Gorn Ella van Wilna te verbinden met het leggen van den eersten steen voor zulk eene Universiteit. Bij de «Alliance Israélite Universelle» heeft een Russische Jood reeds belangrijke geldsommen gedoneerd, om tot stichting eener Joodsche hogeschool te geraken. Volgens de «Allg. Zeitung des Judenthums» heeft de vereniging Anabat haar geldmiddelen beschikbaar gesteld tot het bovengemelde doel.

WINKEL.

Door Kinderen.

BELEVEN EN VIEREN.

Nu meer dan vier eenwen geleden werd er in ons land een prijsvraag uitgeschreven. Wie het beste antwoord gaf zou bekroond worden.

De vraag was: «Wat geeft den stervenden mensch den meesten troost?» Het antwoord nu dat bekroond werd luidde: «De verrijzenis des vleesches», anders gezegd: De opstanding des lichaams uit het graf.

Onze vaderen hielden dit voor het beste antwoord. Dat het een goed antwoord was — schoon er iets aan ontbrekt — is zeker. Want de apostel Paulus zegt ons duidelijk, dat zoo er geen opstanding is, de prediking van het Evangelie ijdel is en ijdel ook ons geloof. Alle levenden weten dat zij sterven zullen, maar die in Christus sterven weten ook, dat zij weder eens met Hem zullen leven, ook naar het lichaam, 't welk verrijzen zal uit het graf, gelijk Hij verzezen is.

Dit gedanken we op het Paaschfeest en dat is de vreugd er van.

Voor vele jaren leefde er een oud man. Zijn kleinkinderen, die hem op Paschen naar gewoonte bezochten, vroegen hem eens:

«Lieve grootvader, zijt u al zoo oud.

Hoe veel Paaschfeesten hebt u toch al gevierd?»

«Veertig», was zijn antwoord.

«Hé!», zei toen een van de oudste kinderen, «ik dacht dat u al veel ouder was.»

«Dat ben ik ook», zei grootvader toen glim-